

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

*Кафедра туризму географічного факультету
Кафедра європейських та регіональних студій
факультету міжнародних відносин
ЕКОЛОГО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ФОНД*

Присвячуємо:

20-річчю кафедри туризму

**ГЕОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА І ТУРИЗМ:
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД**

Матеріали
XVII міжнародної наукової конференції

Львів
6-7 жовтня 2023 р.

Львів – 2023

УДК 338.48(4)

Географія, економіка і туризм: національний та міжнародний досвід / Матеріали XVII Міжнародної наукової конференції. – Львів, 2023. – 436 с.

Матеріали наукової конференції охоплюють особливості реалізації державної політики в галузі туризму, розробки туристичного продукту, економічного забезпечення туризму, просторового поширення туристичних ресурсів, специфіки підготовки фахівців для туристичної галузі, розвиток спеціалізованих видів туризму, історію туризму.

Авторами збірника є провідні вчені та молоді науковці України, Польщі, Литви, Німеччини, Великобританії.

Редакційна колегія:

Мальська М.П., д-р екон. наук, професор Львівського національного університету імені Івана Франка.

Антонюк Н.В., д-р істор. наук, професор Львівського національного університету імені Івана Франка.

Stefanek H.: doctor, Prezydent i kanclerz uczelni Wyższej Szkoły Społeczno-Przyrodniczej im. W. Pola w Lublinie.

Шульц С.Л., д-р екон. наук, професор, ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.Долішнього» НАНУ.

Мальський М. З., д. екон. н., професор, декан факультету міжнародних відносин Львівського національного університету імені Івана Франка.

Біланюк В.І., к. геогр. н., доцент, декан географічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка.

канд. геогр. н.: Каднічанський Д.А., Романів П.В., Безручко Л. С., Манько А. М.

канд. екон. н.: Мандюк Н.Л., Грицишин А. Т.

Рекомендовано до друку Вченою Радою географічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (протокол № 7 від 13.09.2023 р.)

Автори опублікованих матеріалів відповідають за точність наведених фактів, цитат, власних імен, статистичних матеріалів та інших відомостей. Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.

© Львівський національний університет
імені Івана Франка, 2023
© Автори статей, 2023

<i>Варуха Альона</i>	
УПРАВЛІННЯ ТУРИЗМОМ НА ПРИКЛАДІ ПРИРОДООХОРОННИХ ТЕРИТОРІЙ ОСТРОВІВ ПІВНІЧНОЇ НІМЕЧЧИНИ	56
<i>Влах Мирослава, Зизень Іван</i>	
ТУРИСТИЧНІ МАРШРУТИ ТЯЧІВСЬКОГО РАЙОНУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	59
<i>Войтків Петро, Іванов Євген</i>	
СТАН ТА ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ ПРИРОДООХОРОННОГО, РЕКРЕАЦІЙНОГО ТА ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЗАБОЛОТЦІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	63
<i>Ганич Наталія, Гаталяк Оксана</i>	
ПАРКИ МІСТА ЛЬВОВА ЯК ОБ'ЄКТИ РЕКРЕАЦІЇ ТА ТУРИЗМУ	68
<i>Гаталяк Оксана, Ганич Наталія</i>	
ЕТНІЧНІ ЗАКЛАДИ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА МІСТА ЛЬВОВА	72
<i>Grabowski Tadeusz, Sędlak Łukasz</i>	
RUCH TURYSTYCZNY W ROZTOCZAŃSKIM PARKU NARODOWYM W DOBIE PANDEMII COVID-19 (2020-2022)	75
<i>Грицевич Володимир</i>	
ІНДЕКСНИЙ МЕТОД У СТАТИСТИЦІ ТУРИЗМУ	81
<i>Грицишин Анна, Швед Роман</i>	
АКТУАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ КРИПТОВАЛЮТ НА МІЖНАРОДНОМУ ТУРИСТИЧНОМУ РИНКУ	84
<i>Грицишин Анна, Пурська Ірина, Яворський Роман</i>	
СВІТОВИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕДІА В ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ	89
<i>Дудка Тетяна</i>	
ВПЛИВ УМОВ ВОЄННОГО ЧАСУ НА ТРАНСПОРТНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ ТУРИСТІВ ТА ПОГЛИБЛЕННЯ СУПУТНИХ ЛОГІСТИЧНИХ ПРОБЛЕМ	92
<i>Жук Юрій, Лемега Надія</i>	
КОРПОРАТИВНИЙ РЕТРИТ ЯК ІННОВАЦІЙНА ФОРМА РЕКРЕАЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ	94
<i>Завадович Олександр</i>	
ПОТЕНЦІАЛ РЕГІОНАЛЬНОГО ЛАНДШАФТНОГО ПАРКУ «ЗНЕСІННЯ» ЩОДО АПРОБАЦІЇ ОСВІТНИХ ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ ДЛЯ ОБ'ЄКТІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ	98

Легко показати, що $I_{VarComp} = I_{FixComp} \cdot I_{StrShift}$.

Отримані три індекси можна зобразити картографічно знаком Варзара, тобто прямокутником, основа якого пропорційна індексу постійного складу середньої кількості днів проживання, висота пропорційна індексу структурних зрушень середньої кількості днів проживання, а площа пропорційна індексу змінного складу середньої кількості днів проживання.

Висновки. Ресурсні та функціональні кількісні ознаки готельних закладів можна ефективно оцінювати в межах територіальних одиниць (наприклад районів) за допомогою статистичних індексів, а результати оцінювання картографічно відображати, використовуючи такий потужний спосіб як знаки Варзара. При цьому можливе визначення як агрегатних індексів, так і статистичних індексів середніх величин.

Список використаних джерел

1. Грицевич В.С. Туристична діяльність готельних закладів: ресурсно-функціональний підхід до геоінформаційного моніторингу в регіоні / В.С.Грицевич // Вісник Львівського ун-ту. Серія геогр. 2013. Вип. 43. –С.170-175.

АКТУАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ КРИПТОВАЛЮТ НА МІЖНАРОДНОМУ ТУРИСТИЧНОМУ РИНКУ

Анна Грицишин, Роман Швед

Львівський національний університет імені Івана Франка

Львів, Україна

Глобалізація та оцифрування сфери туризму і подорожей стимулюють попит на нескладні бюджетні міжнародні транзакційні процеси та платіжні системи. За прогнозами експертів у найближчому майбутньому технології блокчейн призведуть до суттєвої трансформації галузі туризму. Вже зараз туристи відкривають для себе можливості криптовалют такі як спрощення транскордонних транзакцій, що зводить до нуля витрати пов'язані з обміном валюти. На сьогодні криптовалюти є інноваційним застосуванням публічних блокчейнів, які надають очевидні переваги такі як універсальний платіжний засіб та мінімальні комісії, завдяки відсутності посередників. У використанні криптовалют довіра

набуває ключового значення. Хоча не існує посередників, яким можна довіряти, користувачам необхідно довіряти платіжній системі в цілому, оскільки використання криптовалют туристами означає сприйняття надійності.

Незважаючи на те, що багато постачальників послуг галузі туризму приймають розрахунки у криптовалютах, потенціал, щодо використання криптовалют для здійснення платежів досі обмежений. Традиційні платіжні моделі не беруть до уваги особливостей криптовалют і тому є менш адаптованими для розуміння того, як саме туристи сприймають платежі, що пов'язані з витратами на подорожі. Технологія блокчейн сформована з безлічі протоколів, механізмів, платформ консенсусу та криптографічних примітивів ще не є досконалою [1].

У 2022 році обсяг світового ринку криптовалют сягнув 2 019 млрд дол. США. Згідно прогнозів, очікується що до 2028 року ринок досягне 4 007 млрд дол. США, демонструючи середньорічні темпи зростання на рівні 12,1% протягом 2022-2028 років. Європа є наймасштабнішим ринком криптовалют. Серед факторів, що вплинули на зростання європейського ринку криптовалют – зростання популярності віртуальних активів, достатня кількість актуальної інформації щодо переваги криптовалют, легалізація криптовалют в окремих країнах [2].

Незважаючи на відносну незрілість крипторинку, він постійно розвивається і включає в себе не лише відомі криптовалюти як Ethereum та Bitcoin, а також нових учасників – Solana та Avalanche. На додаток до вже існуючих криптовалют численні компанії створили пропозицію широкого спектру допоміжних послуг. Закономірно, що з розвитком крипторинку щоразу з'являтимуться його нові гравці, а його кон'юнктура зазнає суттєвих змін уже в найближчі два роки.

На вибір туристами здійснювати розрахунки у криптовалюті впливає те, що окрім виконання платіжної функції, їм притаманний ряд додаткових функцій. Такі функції можуть використовуватись у схемах стимулювання інфраструктури блокчейну. Ноди (учасники блокчейну) можуть отримувати винагороди у біткойнах за роботу оновлення мережі блокчейну. Окрім того, за допомогою криптовалют здійснюється фінансування та стимулювання розробки, управління та використання децентралізованих додатків (dApps), що має суттєвий вплив на формування поведінки користувачів, а також сприяє підтримці економіки блокчейну.

Використання криптовалюти кардинально змінює систему

транскордонних платежів у туризмі. Згідно прогнозів, технології використання криптовалют та блокчейн матимуть суттєвий вплив на трансформацію туристичної сфери, хоча їх використання готелями попри все залишається обмеженим і відповідно це також має вплив на мотиви туристів під час планування подорожі. Разом з тим, згідно даних нового звіту GlobalData, криптовалюти, захищені блокчейном, мають значний потенціал для здійснення революційних змін у транскордонних транзакціях в індустрії подорожей.

На сьогодні дедалі більше платформ для бронювання готелів приймають криптовалютні платежі, завдяки їх можливостям забезпечувати безперебійні та швидкі міжнародні транзакції. Серед учасників ринку такі відомі готелі світу як Palazzo Versace в Дубаї та готелі Soneva на Мальдівах і в Таїланді, а також глобальна мережа butikів The Pavilions Hotels & Resorts.

Тематична аналітика GlobalData: Cryptocurrencies in Travel and Tourism вказує на те, що головними чинниками, які мають вплив на впровадження криптовалют є ефективність та швидкість здійснення платежів, децентралізація та вдосконалені програми лояльності, а також безпека та запобігання шахрайським діям.

Переваги використання криптовалют у сфері гостинності полягають у можливостях здійснення миттєвих транскордонних транзакцій, що практично усуває коливання валютних курсів, затримки та посередників, серед яких банки, клірингові центри та платіжні системи. Окрім того, суттєво нижчі комісії за транзакції та однорангові транзакції основою яких виступає блокчейн також мінімізують накладні витрати для готелів, та гарантують фінансову економію для клієнтів [3].

Впровадження технології блокчейн-реєстру Crypto робить неможливим компрометацію всієї системи через певну точку збою, на противагу традиційним системам у яких усі дані зберігаються в центральному сховищі. Блокчейн передбачає розподіл даних по мережі вузлів, що особливо актуально в епоху зростання кіберзлочинності, про що свідчать нещодавні гучні атаки на мережу готелів Marriott і готельну групу Shangri-La.

Серед успішних прикладів використання, криптовалют у сфері туризму – платформа для бронювання подорожей Travala, яка використовує криптовалюту і блокчейн для створення мотивації та винагороди подорожуючих як бонус за їхню активність та лояльність. Ще одним успішним прикладом використання криптовалют та сприяння

мотивації туристів подорожувати є діяльність компанії Berkeley Travel, яка інтегрувала криптовалютні платежі для обслуговування своїх технічно обізнаних клієнтів.

Попри вищенаведені дані попит серед готелів на криптовалюту продовжує залишатись обмеженим. Основними бар'єрами на шляху впровадження криптовалют GlobalData вважає волатильність криптовалют, порівняно з традиційними криптовалютами через занепокоєння щодо безпеки та коливання цін. Наприклад, розкішний готель у Швейцарії The Chedi Andermatt, який розпочав приймати платежі у біткоїнах та ефіріумах у 2021 році, не поспішав з інтеграцією [3].

Криптовалюти як платіжний засіб набули популярності завдяки своєму децентралізованому походженню та безпечній технології блокчейн. Криптовалюти широко використовуються у підприємствах, що є близько дотичними до індустрії туризму, зокрема розважальними центрами, які належно оцінили переваги криптовалют. Така тенденція призвела до їх широкого застосування в даній індустрії. Приймаючи платежі у криптовалюті розважальні центри таким чином розширюють власну клієнтську базу. Криптовалюта надає доступ до глобального ринку, охоплюючи широку аудиторію туристів за відсутності конвертації валюти. Прийом платежів у криптовалюті вдосконалює клієнтський досвід завдяки знаходженню безперебійних та інноваційних рішень [3].

На сьогоднішній день зростаючий попит на криптовалюту для здійснення транзакцій без особливих зусиль і без кордонів є одним з основних факторів, їх позитивного впливу на ринок. До того ж зростання активності здійснення онлайн-покупок для придбання товарів та послуг за зниженими цінами позитивно впливає на зростання ринку. Зростаюче використання методів онлайн-платежів для здійснення безготівкових платежів та отримання кешбеку за кожну транзакцію гарантує сприятливі перспективи. Тенденція зростаючого попиту на операційну ефективність і прозорість фінансових систем, а також підвищення обізнаності людей щодо очевидних переваг використання криптовалют має позитивний вплив на зростання ринку [2][4].

Висновки. Туристи, серед яких зростає кількість представників технічно освічених поколінь дедалі частіше використовують криптовалюту під час подорожей. Зручність, безпека та глобальна доступність зробили її оптимальним варіантом для туристів, які прагнуть отримати безперебійний платіжний досвід, в результаті чого розважальні центри адаптувалися до даної тенденції у розпочали прийом платежів у

криптовалюті.

Перехід від готівкових розрахунків до криптовалюти має позитивний вплив на загальний туристичний досвід, оскільки він значно спрощує процеси оплати та знижує ризик шахрайства, а також надає додаткові зручності для туристів, які надають перевагу цифровим транзакціям. У майбутньому прогнозованою є тенденція підвищення безпеки, зниження витрат та залучення туристів, які добре орієнтуються у цифрових технологіях. У міру розвитку законодавчої бази та вдосконалення технологій прогнозованою є тенденція формування туристичної індустрії із широким використанням криптовалют, що створюватиме нові можливості для туристів та підвищуватиме їх мотивацію до подорожей.

Список використаних джерел:

1. Cryptocurrencies In Travel And Tourism – Thematic Intelligence. 01. 09. 2023. URL: <https://www.globaldata.com/store/report/cryptocurrencies-in-travel-and-tourism-theme-analysis/> (дата звернення 12. 09. 2023).
2. Cryptocurrency Market: Global Industry Trends, Share, Size, Growth, Opportunity and Forecast 2023-2028. URL: <https://www.researchandmarkets.com/reports/5769077/cryptocurrency-market-global-industry-trends> (дата звернення 12. 09 2023).
3. *Elizabeth Cooke*. Crypto revolutionising cross-border payments in travel and tourism. 11.09.2023. URL: <https://www.hotelmanagement-network.com/news/crypto-revolutionising-cross-border-payments-in-travel-and-tourism/?cf-view> (дата звернення 11. 09 2023).
4. Why Entertainment Centers Prefer Tourists to Use Crypto Instead of Cash Nowadays. 20.05.2023. URL: <https://www.travelbeginsat40.com/2023/05/why-entertainment-centers-prefer-tourists-to-use-crypto-instead-of-cash-nowadays/> (дата звернення 13. 09 2023).

Наукове видання

Збірник наукових праць

**ГЕОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА І ТУРИЗМ:
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД**

**Матеріали
XVII міжнародної наукової конференції**

Комп'ютерна верстка Д. Каднічанський, Т. Завадовський

Відповідальні за випуск
Д. Каднічанський, Ю. Зінько,
Т. Завадовський, А. Грицишин

Підп. до друку 30.09.2023 р. Формат 60×84/16
Папір офсетний. Друк на різогр.
Умовн. друк. арк. 14,2.
Тираж 100 прим.